

vallavalitsuses

Märtsikuus vallavalitsuse istungeil otsustatud

03. märtsil otsustati:

– määrata Lahkaja katastriüksuse jagamise käigus tekkivate katastriüksuste nimed (Lahkaja-Lauda ja Lahkaja-Põllu) ja sihtotstarbed (vastavalt põllumajanduslike tootmishoonete maa ja maatulundusmaa).

10. märtsil otsustati:

– väljastada ehitusluba Illi külas Viktooria 17 kinnistule üksikelamu püstitamiseks; – kinnitada Luke külas asuvate Lepatriinu, Maasika, Sisaliku, Kiili, Vesiroosi ja Järveotsa kinnistute detailplaneeringu lähteseisukohad.

17. märtsil otsustati:

– väljastada projekteerimistingimused Etsaste külas Lui kinnistul asuva üksikelamu rekonstrueerimiseks puhkekeskuseks; – väljastada projekteerimistingimused Meeri külas Keresoja kinnistul asuva taluelamu rekonstrueerimiseks puhkemajaks; – väljastada ehitusluba Illi

külla endise aiandusühistu Hiie piirkonda elektripaigaldise (maakaabellini ja liitumiskilbid) püstitamiseks; – väljastada ehitusluba Aiamaa külas asuva Matsjaagu kinnistu elektrivõrguga liitumiseks.

24. märtsil otsustati:

– määrata põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajatele makstava toetuse määraks: põhikooli lõpetamisel 400 krooni ja gümnaasiumi lõpetamisel 600 krooni. Toetuse saamiseks tuleb esitada pärast lõputunnistuse saamist vastav avaldus;

– määrata Meeri külas asuva Kaarhalli kinnistu jagamise käigus tekkivate katastriüksuste nimed ja sihtotstarbed – Kaarhalli (ärmaa), Tammekese, Saarekese, Männikese, Kasekese, Kusekese ja Männikese (elamumaaad);

– sõlmida leping OÜ-ga Jaotusvõrk Luke külas asuvate Luke mõisa parkla ja Luke mõisa talli kinnistute koormamiseks isikliku kasutusõigusega Luke küla elektrivarustuse parandamiseks; – väljastada ehitusluba Luke külas asuva Lombi kinnistu elekt-

rivõrgu peakaitsme suurendamiseks vajaliku elektripaigaldise püstitamiseks.

31. märtsil otsustati:

– väljastada ehitusluba Voika külas Lepaoja 19 kinnistul asuva aiamaa laienduseks;

– määrata Järjeste külas asuva Märdi kinnistu jagamise käigus tekkivate kinnistute nimed (Märdi ja Märdi kuivati) ja sihtotstarbed (vastavalt maatulundusmaa ja tootmismaa);

– määrata Nõgiaru küla kompaktselt hoonestatud alal asuvate tänavate nimed (Nõo tänav ja Tartu tänav);

– väljastada korraldused avaliku kirjalliku enampakkumise läbiviimiseks alljärgnevate objektide võõrandamiseks: Etsaste külas asuv Ala-Tõrvamuna kinnistu, Laguja külas asuv Laguja töökoja kinnistu, Nõo alevikus asuvast, Voika tn 2 kinnistust ½ mõttelist osa. Täpsem informatsioon allpool asuvas teadaandes.

Lisaks väljaantud korraldustele ja määrustele lahendati keskonna- ja sotsiaalküsimusi, tegeldi volikogu istungi materjalide ettevalmistamisega jne.

Ülevaate pani kokku vallasekretär **AIRA LAUL**

Emajõe-Võhandu veeprojekti, Emajõe alamprojekti esimene hange

7. aprillil kuulutas AS Emajõe Veevärk välja avatud hanke menetluse "Emajõe ja Võhandu jõe valgala veemajandusprojekti; Emajõe alamprojekti, Elva linna vee- ja kanalisatsioonirajatiste projekteerimine" (nr 105306). Tegemist on Emajõe ja Võhandu valgala veemajandusprojekti, Emajõe alamprojekti esimese hankega. Hanke menetlus on avatud 30. maini, mil toimub pakkumiste avamine.

Riigihankeid saab kokku olema 6, mis omakorda jaotuvad 2-6 osaks. Järgnevad hanked on plaanis välja kuulutada vastavalt mais, suve teises pooles ja viimased 2008. aasta lõpus. Sellise graafiku järgi on reaalne, et rahalise kattega plaanitud tööd valmivad veel tähtselt ehk 2010. aasta lõpuks.

30. aprillil 2007 välja kuulutatud Emajõe ja Võhandu valgala veemajandusprojekti, Emajõe alamprojekti riigihange (036671PK) tühistati eelmise aasta 18. novembril riigipoolsetest otsustest ja ettepanekutest lähtuvalt. Nimelt otsustas valitsuskabinet, et odavaima pakkumise alusel kõigi kavan-

datud tööde 3,6-kordne hinnatõus pole algselt planeeritud abivahendite (Emajõe alamprojekti puhul 516,6 miljonit krooni) kasutuse seisukohalt efektiivne. Seega valituse otsusega riigi poolt lisaraha eraldamist ette ei nähtud, mistõttu AS-i Emajõe Veevärk tuli esitatud hankepakkumised tagasi lükata.

Seoses asjaoluga, et kõiki 2004. aastal Euroopa Komisjonile esitatud taotluses märgitud piirkondi ja planeeritud töid olemasoleva toetusrahaga teostada pole võimalik, tehti AS Emajõe Veevärki poolt uute hangete puhul n.õ joonepealsete ja joonealuste tööde graafik. Joonepealsed ehk koheselt teostatavad tööd valiti välja lähtuvalt iga aktsionärist omavalitsuse toetussummast, võttes arvesse objektide seisukorda ning tarbijate kasuajate hulka. Joonealuste tööde teostamiseks plaanitakse koos AS-ga Põlva Vesi ja AS-ga Võru Vesi esitada taotlusetepanek Ühtekuuluvusfondi projekti rahastamiseks muutmiseks. Taotlus esitatakse hiljemalt selle aasta detsembris.

Emajõe-Võhandu alamvesikonna veemajandusprojekti hõlmab kolme vee-ettevõtet – AS Võru Vesi, AS Põlva Vesi ja AS Emajõe Veevärk. Ühtekuuluvusfondilt saadav abi on AS Emajõe Veevärki puhul pisut üle 28 miljoni euro ehk 439,1 miljonit krooni. Projekti toetussumma koos riigipoolse 5% ja omavalitsuse 10% toetusena on 33 019 000 eurot ehk 516,6 miljonit krooni. Hankekavaga on võimalik tutvuda AS Emajõe Veevärki koduleheküljel <http://www.emajoevv.ee/doc/Emajoe%20hankekava%20uus%2027-11-2007.pdf>

Lisainformatsioon:
Andres Aruhein, AS Emajõe Veevärk juhatuse liige
GSM: +372 508 8373, e-post: andres.aruhein@emajoevv.ee
www.emajoevv.ee

MERILIN SEEPTEP,
AS Emajõe Veevärk
juhiabi-avalike suhete juht

Osale koostööfoorumil "Head mõtted tegudes"

SA Tartumaa Ärinõuandla ootab Tartumaa kohalike omavalitsuste ja mittetulundussektori esindajaid osalema koostööfoorumil "Head mõtted tegudes", mis toimub 25. aprillil Tartu Kutsehariduskeskuse konverentsikeskuses.

Koostööfoorum soovib algatada aktiivset diskussiooni kohalike omavalitsuste ja mittetulundusühenduste koostöö teemadel. Mida osapooled üksteiselt ootavad? Kus on kasutamata võimalusi? Kas initsiatiiv on karistatav või toetatav? Mida riik saaks ära teha koostöö edendamiseks? Need on küsimused, millele forumi ettekanded keskenduvad.

Foorum peaseinejaks on regionaalminister Siim Valmar Kiis-

ler, kes keskendub riigipoolsete suundade tutvustamisele kodanikuühiskonna arendamisel. Marion Bobkov Siseministeriumist annab ülevaate kodanikuühiskonna edendamise tugistruktuuridest kohalikes omavalitsustes. Agu Laius keskendub oma ettekandes Kodanikuühiskonna Sihtkapitali rollile mittetulundussektori ja kohalike omavalitsuste koostöö edendamisel.

Mittetulundusühenduste ja kohalike omavalitsuste esindajate na kuulele forumil põnevaid ja huvitavaid mõtteid koostööpraktikatest nii Tartumaalt kui kogu Lõuna-Eestist. Üles astuvad Margus Timmo Setomaa Valdade Liidust, Liina Lokk MTÜ-st Anni Mängumaa, Raili Kallavus Põlva-maa arenduskeskusest, Nõo valla-

vanem Rain Sangernebo ja Karksi vallavanem Arvo Maling jt. Ettekannetevahelist diskussiooni veab Tartu Ülikooli Õigusteaduste emeriitprofessor Ülo Vooglaid.

Foorumil osalemine on tasuta! Anna oma osalemise kohta teada kuni 21. aprillini e-posti aadressil siim.ausmees@tartu.bas.ee või telefonil 736 6325.

Foorumil päevakava on leitav Tartu Ärinõuandla koduleheküljelt www.tartu.ee/arinouandla Loodame, et foorumilt saab juurde palju uusi mõtteid, mida tegudesse annab vormida.

Koos on parem!
Korraldustoimkonna nimel,

SIIM AUSMEES,
SA Tartu Ärinõuandla
arenduskonsultant

Narrid põldu ühe korra, narrid põld sind üheksa korda!

Algus vt lk 1

Iga uus hooaeg pakub põnevust

Soone talu suurfarmis Meeri külas oli päevakorral sõnniku, õigemini läga vedamine põldudele. Ka siin on tegjad juba igati ootevalmis, et põldudele minna. Kas künda? Ei, kes siis enam kündmist niimoodi harrastab, kui on võimalik ka teistmoodi, hoides kokku nii kallihinnalist aega kui kütust.

"Uued külvikud on varustatud juba selliste agregaatidega, mis samaaegselt kobestavad ning külvavad," selgitab Soone talu ettevõtja **Andres Tamm**.

Kas siis põlde enam üldse ei küntagi?

"Rohumaa harimine põlluks eeldab künda. Ja üks kord külviringide puhul, mis on keskeltläbi viieaastase tsükliga, tuleb ikka künda ka," täpsustab Andres. Vähene kündmine ei pidanud põldude tervist halvendama, küll tuleb aga hoolsalt väetada ja kahjureid tõrjuda.

Andres Tamme käest kuulen, et ta majandab praegu kahte firmat, kus on palgal 20 töölisi – Andres Tamme Soone Talu, mis tegeleb põllumajandussaaduste tootmisega, ja OÜ Soone Farm, mis on piimatootmisfirma.

Teraviljakülve tehakse 300-1 hektaril, osa talivilja ongi juba külvatud. Rapsi alla jääb 120 ha. Söödakultuuride ja rohumaade osa hõlmab 120 ha. 25 hektarile külvatakse veel maisi.

Suured muutused leidsid aset loomapidamises. 2007. aasta jaanuaris koondati eri paigus asunud lautadest kõik lehmad ühte suurde moodsasse kompleksi Soonel ja kari viidi üle nn vabapidamisele.

Praegu on Soone talus 370 lehma. "Kvaliteetse sööda tootmine on oluline töö osa. Loomade

ninaesine on määrava tähtsusega, sest sellest sõltuvad piimatoodangu näitajad. Heameel on teada, et oleme praegu 4.-5. kohal vabariigis üle 100-pealiste loomakarjade arvestuses oma 32 liitriga päevas lehma kohta. Selliseid tootjaid on kokku 180," valgustab Andres 2008. aasta märtsikuu Jõudluskontrollikeskuse andmeid.

Põllutööd seisavad ees, kas vaim on valmis?

"Kohe lähaks!" läheb Andres Tamme elevile. "Kui ainult ilm lubaks!"

Muidugi on ka Andres juba varakult kõik ettevalmistused teinud, masinad üle vaadanud jne.

"Kevadisel ajal on korraga palju erinevaid töid vaja ära teha, seetõttu läheb kiireks ja ei tohi midagi maha magada," kinnitab mees.

Kas on sellel kevadel ka kuidagi teistmoodi kui varem?

"Olen vast juba rohkem harjunud kõikide nende uute muutustega ja ümberkorraldustega. Ehitustega seotud teemad võtsid palju jõudu ära. Tööd hakkab juba kindel rütm sisse tulema ja see annab võimaluse paremini keskenduda oluliseimatele asjadele, nagu näiteks piimatoodangu suurendamise võimalused. Rabelemist mitmel rindel on vähem, see teeb töö tulemuslikumaks ja lisab kindlustunnet. Ka rahalises mõttes on pingeid vähem," loetleb firmajuht oma stabiilsema tööritmi saavutamise asjaolusid.

Suurtootmine nõuab suuremat töökoormust ja eeldab suuremat vastutust.

"Mõtelda tuleb iga päev! Ja mul tulebki iga natukese aja tagant mõni hea idee!" naerab Andres. Mis siis viga!

"Turule tuleb järjest uusi tooteid, peame ka oma toodangut kohandama, arendama-parendama, et turundumistega kaasas käia." "Sel suvel katsetame uute

Andres Tamm

rohusegudega (siin on silmas peetud erinevaid rohuvahekordi). Tuleb tagada võimalikult otstarbekas söödakoostus, mis võimaldaks oluliselt alandada piimatootmise omahinda." Eluga tuleb pidevalt kursis olla. Siinkohal kiidab Andres Tartumaa Põllumeeste Liidu aktiivset tegevust, mida on lausa teiste maakondade liitudele eeskujuks toodud.

"Esimees Jaan Sõrra kontrollib lausa isiklikult telefonitsi, kas sa ikka tuled infopööravale, kuidas sa siis saad minemata jätta!" on Andres sellisest suhtumisest vaimustatud.

Tihedad kontaktid on Maaülikooliga. Ja oma valla põllumeestega ollakse ikka heades suhetes.

Palju on räägitud sellest, et põllumajandus Eestis sureb välja. Kas sureb?

"Põllumees ei kao kunagi, niikaua kuni sööjaid jätkub!" on Andres Tamm kaljukindel.

Ja siin tema soov kõigile teistele valla põllumeestele: "Jõudu hooaja edukaks läbiviimiseks!"

Põllumehe usutles
MILVI PENSA

Tartumaa Arendusseltsi piirkonna strateegia saab valmis

Tartumaa Arendusseltsi (TAS-i) LEADER strateegia koostamine hakkab jõudma lõpusirgele. 29. aprillil toimub strateegia avalik tutvustamine Raadimõisa hotellis. Seejärel jõuab strateegia tutvumiseks ja täiendusetepanekute tegemiseks valdadesse. Avalikustamine ja täienduste kogumine kestab kuni mai lõpuni. Strateegia on planeeritud kinnitada juuni keskel. Esimese projektitoetuste taotlusvooru loodame avada 2009. aasta alguses ja strateegia rakendusperiood kestab kuni 2013. aastani.

LEADER on Euroopa Liidu algatusprogramm, mille abil edendatakse elu maapiirkonnas kohalike inimeste omaalgatuse ja piirkonna arengustrateegia kaudu. Strateegiate koostamiseks ja elluviimiseks on moodustatud avaliku, era- ja kolmanda sektori partnerlusel põhinevad kohalikud tegevusgrupid.

Üheks selliseks tegevusgrupiks on Tartumaa Arendusselts, mille tegevuspiirkonna moodustavad 16 Tartumaa valda: Võnnu, Meeksi, Alatskivi, Peipsiääre, Vara, Haaslava, Mäksa, Kambja, Nõo, Konguta, Puhja, Laeva, Ülenurme, Luunja, Tartu ja Tähtvere vald.

Strateegia on dokument, mis käsitleb piirkonna arenguvajadusi ja nende vajaduste rahuldamiseks

rakendatavaid meetmeid. LEADER strateegiat eristab teistest arengustrateegiatest see, et koostamise protsessis on kõige olulisem inimeste arvamus selle kohta, millised on nende koduvalla probleemid, millised on tugevused ja mida on vaja tegema hakata. Just selle arvamuse põhjal kujunesidki TAS-i strateegia meetmed, mida hakkame ellu viima.

TAS-i strateegia meetmed saavad põhirohu mitmete maaelu arengu seisukohast olulistele teemadele – noored, ettevõtlus, kogukonnad ja keskkond.

NOORTE meetme kaudu soovime saavutada noorte suuremat sidusust kogukonnaga; **ETTEVÕTLUSE** meetme toetab väikeettevõtluse arengut; **KOGUKONNA** meetme aitab tagada meile elu- ja tööhõlised ja ettevõtlikud kogukonnad ning **KESKKONNA** meetme aitab kaasa keskkonnasäästlike tegevuste laiendamisele.

Meetmete tööversiooniga saab tutvuda Tartumaa Arendusseltsi kodulehel www.tas.ee.

Nii nagu oli meetmete kujunemisel, on ka strateegia elluviimisel tähtis roll kohalikel inimestel. Meetmete rakendamine toimub konkursi korras, kuhu toetuse saamiseks esitavad projekte piirkonnas tegutsevad ettevõtjad, mittetulundusühingud ja omavalitsused.

LEADER programmi rakendamine on Eestis üsna uus asi ja seda programmi kõige paremini iseloomustavateks näitajateks on koostatud arendamine erinevate osapoolte vahel, kohaliku omaalgatuse toetamine ja uuenduslike ideede ja lahenduste elluviimine. Samuti on LEADER uudne just seetõttu, et Euroopa Liidu fondide raha jaotus, mida siiani otsustati enamasti ainult riiklikul tasandil, tuuakse nüüd kohalikele tasandile, see tähendab, et otsustusõigus vahendite jaotamise eest antakse kohaliku tegevusgrupi kätte. Eestis on kokku 24 sellist kohalikku tegevusgruppi nagu Tartumaa Arendusselts ning kõigile LEADER-tegevustele eraldatakse kokku 10% Maaelu Arengukava koguvahenditest, mida on ühtekokku 1,4 miljardit krooni kuni 2013. aastani.

Tartumaa Arendusseltsi strateegiadokumendiga saab tutvuda meie kodulehel www.tas.ee alates 29. aprillist. Lisainformatsiooni saab emaili kristiina.liimand@tas.ee ja telefoni 743 0088 teel. Kõik strateegiat puudutavad küsimused ja ettepanekud on oodatud kuni 30. maini.

KRISTIIINA LIIMAND,
Tartumaa Arendusseltsi
tegevjuht

Suuremõõtmeliste elektroonikajäätmete kogumine

Maikuu jooksul on sarnaselt eelmistele aastale võimalik loobuda vanast külmkapist, telerist, pesumasinast ja pliidist. Kui soovid sellist võimalust kasutada, anna teada vallavalitsusse emailil merike@nvv.ee või telefonil 745 5332 hiljemalt 9. maiks. Teata kindlasti, millest soovid loobuda, kus see asub, samuti oma kontaktandmed (telefon). Teie suuremõõtmeliste elektroonikajäätmete tul-lakse koju järele ning viiakse ära. Järgitulemise ajaks peab olema elektroonikaromu toodud kas ukse või värava juurde. Samuti peab suurele autole olema tagatud ligipääs. Millal järgi tulla, sellest teavitatakse registreerunudid ette.

Väiksemaid elektroonikaromusid, nagu röstler, foon, raadio jms, mis töötavad elektri- või patareid toitel, on võimalik tuua vallamaja vastas asuvasse jäätmejaama.

PAKENDIKONTEINERID asuvad kõigi kaupluste juures, **Tõravere tornmaja juures, Laguja külakeskuse parklas, Luke ja Nõgiaru raamatukogu ees, Nõo jäätmejaamas, Nõo Kivilinnas ning Nõos Nõgiaru tänaval.** Lisaks on uued pakendikonteinerid paigaldatud Meeri külakeskuse juurde, **Etsaste tuletõrjedepoo ette, Tamsale Tamsa tn 2 kinnistule.**

Tartumaa Arendusselts

Tartumaa Arendusseltsi strateegia tutvustamine ja avalik arutelu toimub

29. aprillil kell 10.00–13.00 Raadimõisa hotellis

